

TORONTAI

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre	120 dinár
Félévre	60 dinár
Hegyedévre	30 dinár
Egy órára	10 dinár

Egyes szám ára fél dinár

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP

Felelős szerkesztő: Dr. MARA JENŐ

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL

Obilteva (Zápolya) utca 1.

Szerkesztőség telefonszáma 28

Kiadóhivatal telefonszáma 21

MEGJELENIK MINDENNAP, HETFO ÉS

ÜNNEPEK UTANI NAPOK KIVÉTELEVEL

Veliki Beeskerek, 1922.

LI. évfolyam, 98. szám.

Szerda, május 3.

A politikai helyzet.

— Beogradi tudósítónk jelentése. —

Beograd, május 1.

Dr. Nincics Momcilo tegnap este érkezett vissza Genuából Beogradba és nyomban hazatérése után felkereste lakásán Pasics Nikola miniszterelnököt, akinek részletesen referált a rappalói szerződést illetőleg az olaszokkal folytatott tárgyalásokról. Ugyancsak tegnap este dr. Nincics Momcilo lakásán értekezletre gyűltek össze a radikális miniszterek, akiknek a külügyminiszter beszámolt a genuai eseményekről.

A beogradi kormány még e hét folyamán határozatot fog hozni, hogy az olaszokkal meg nem oldott vitás kérdéseket a népek ligája elé terjeszti-e, vagy ismételt tárgyalásokba bocsájtja az olasz megbízottakkal.

Miután a törvényhozó-bizottság a neki kiosztott nagy és fontos anyagot nem tudta a kiszabott időre fel dolgozni, a nemzetgyűlést, tárgyalandó anyag hiányában, május tizedikéig elhalasztotta a Ház elnöke.

A százmillió dollár államkölcsön ügye a végleges megoldás felé halad. A kormány az egyezséget már néhány nap előtt megkötötte volna, de ezt Kumanudi pénzügyminiszter távollétében nem akarta megtenni. A pénzügyminiszter ma este vissza érkezett Genuából és úgy politikai mint pénzügyi körökben valószínűnek tartja, hogy Kumanudi egyetért a kölcsön feltételeivel. A kormány egyébként más helyről is kapott kölcsönre ajánlatot. Így az SHS állam anverssi követe nagyobb kölcsönre vonatkozólag tárgyalásokat folytat egy francia-angol-belga-amerikai konzorciummal.

Az eddigi kölcsönajánlatok tárgyalásánál legfőbb akadály az volt, hogy a kétszázszázalékos földadó emelést a kormány még nem törvényesítette és általában az, hogy az ország adója aránylag igen alacsony.

TÖZSDE

Május 1.

Beograd. Valuták: Cseh korona 127, Osztrák korona 0-95, Husz dináros arany papírban 2060.

Devizák: London 290, Páris 595, Genf 1270, Milano 34670, Prága 129, Berlin 2415, Wien 08265, Budapest 920.

A vajdasági Magyar Párt nagygyűlésének előkészítése.

A végleges pártprogram. — Memorandum a kormányhoz.

— A „Torontai” tudósítójától. —

Subotica, május 1.

A bánsági és bácskai Magyar Párt intéző-bizottsága az eddig már megalakult többi vidéki szervezet részvételével tegnap, hétfőn Suboticán közös értekezletre ült össze, amely alkalommal a június havában megtartandó nagygyűlés elé terjesztendő végleges pártprogram és más fontos aktuális kérdésekben határozott.

A bánsági Magyar Párt képviselőiben dr. Várady Imre pártelnök, dr. Vinczehid Ernő, dr. Gráber László és dr. Mara Jenő mentek át a suboticei ülésre, amelyen a suboticeiakon kívül résztvettek Sombor, Senta és Topolja küldöttei is.

Dr. Sántha György, a suboticei Magyar Párt elnöke nyitotta meg az értekezletet, amely mindenekelőtt megállapította a dr. Gráber

László által átdolgozott programtervezet alapján a vajdasági magyar pártnak a nagygyűlés elé terjesztendő végleges programját.

Ezután annak a memorandumnak összeállításáról határoztak, amelyben a vajdasági magyarságot ért politikai, gazdasági és kulturális sérelmek orvoslását kéri a kormánytól. A memorandum szerkesztésére az értekezlet dr. Gráber Lászlót kérte fel.

A vajdasági Magyar Párt nagygyűlésének előkészítésére az értekezlet ezután bizottságot választott.

Elhatározta még az értekezlet, hogy az utóbbi időben tömegesen elbocsájtott magyar tisztviselők érdekében, azok törvényes nyugdíj- és egyéb igényeinek biztosítása céljából legközelebb küldöttségileg keresi fel az egyes szakminisztereket.

Határmenti járások beszüntetése.

— A „Torontai” beogradi munkatársának telefonjelentése. —

Beograd, május 1.

Kormánykörökben nyert információ szerint a Bánátban több határmenti járást beszüntetnek, miután a szerb-román határmegállapításnál néhány község átkerült Romániához. Így beszüntetni a velikiigáji, az ittebei és a csenei járásokat. A járásokból visszamaradt községeket a szom-

szédos járásokhoz csatolják. A szomboljai járáshoz Csene, Horvátkecsa, Klári, Sztaroszele, Tamásfalva és Ujvár, a vrsaci járáshoz Szerb- és Magyaritebe, az alibunári járáshoz Bóka, Horvátneuzina, Istvánföld, Surján, Szárcsa, Szerbneuzina és Torontálszécsány kerül.

A jugoszláv-olasz tárgyalások.

Genua, ápr. 30.

Tegnap a delegátusok körében és némely újságban elterjedt a hír, hogy a jugoszláv-olasz tárgyalások megszakadtak. Egy milanoi lap tudni véli azt is, hogy Kumanudi miniszter, aki tegnap Beogradból ideérkezett, Schanzer külügyminiszterrel új feltételeket közölt, melyeket ez elfogadhatatlannak nyilvánított. Illetékes körökben a tárgyalások megszakadásáról mitsem tudnak. Tény az, hogy Kumanudi miniszter az olasz delegátusokkal közölte kormányának álláspontját a legutóbbi tárgyalásokat illetőleg, de semmiféle visszautasító választ nem közölt Schanzerrel. Annyi azonban

bizonyos, hogy a megegyezés ismét akadályokba ütközik s hogy némely oldalról meg akarják semmisíteni azt a barátságos viszonyt, amit Nincicity külügyminiszternek eddig sikerült tapintatos fellépésével teremteni. A tárgyalások jelenlegi menete nem ad okot túlságos optimizmusra. Ismerve azonban a tárgyaló feleknek, melyek ezt a nehéz és hálátlan feladatot magukra vállalták, jóakarátát s a békés megegyezésre való hajlandóságát, nem tartják kizártnak, hogy a megegyezés mégis létrejön. S mert ez nincs kizárva, ezért folytatják a tárgyalásokat.

Az államtanácsosi állások betöltése.

Beograd, máj. 1.

Az államtanácsban az évek folyamán nagy változások állottak be. A tanácsnak több tagja ugyanis meghalt, néhányat pedig nyugdíjaztak, aminek következtében huszonnégy államtanácsosi állás van jelenleg üresedésben. Az állások betöltése nagy gondot okoz, mert különféle szempontokat kell, hogy figyelembe vegyenek a kinevezésre ajánlottaknál. Az államtanácsosi hivatalokba többek között, mint komoly jelöltek emlegetik: Trumbityot, dr. Lukinicht és Szozdiaka képviselőket. A kormány az állások betöltése előtt be fogja kérni a parlamenti klubok véleményét és csak azok meghallgatása után dönt ebben a kérdésben.

A beogradi lakásnéküllek tiltakozása.

Beograd, május 1.

Beogradban a lakásnéküllek vasárnap délután nagy tiltakozó gyűlést tartottak, melyen elítélés és határozottan állást foglaltak a háztulajdonosok azon eljárása ellen, hogy tömegesen lebontják házaikat. Emiatt száz meg száz bérlő maradt hajlék nélkül és ha nem akadályozzák meg a háztulajdonosok manőverét, egyenesen katasztrófálisan megnövekszik majd a lakásnékülleknek amugy is nagy száma. A gyűlésen azt határoztak, hogy rezolúciót terjesztenek a kormányhoz, melyben sürgős intézkedést kérnek. A rezolúció utolsó szakaszában az új épületek bérének szabályozását követelik.

A baranyai menekültek ügye.

Beograd, máj. 1.

Az SHS kormány már régebben tárgyalásokat folytatott a budapesti követség útján a magyar kormányval, hogy engedje meg a baranyai menekülteknek néhány napi időtartamra való visszatérését abból a célból, hogy Magyarországon fekvő ingatlanukat eladhassák és az ezzel összefüggő ügyeiket lebonyolíthassák. A magyar kormány döntését tegnap közölte a budapesti követ a beogradi kormánnyal. Eszerint a magyar-kormány hozzájárul abhoz, hogy a baranyai menekültek néhány napra visszatérjenek régebbi lakóhelyükre, de csakis harmincas turnusokban. Mivel eddig mintegy ezer menekült jelentette be visszatérési szándékát, előreláthatólag néhány hónapig fog elhúzódní, míg a baranyaiak ügyeiket elintézik.

A lengyel köztársaság jubileuma.

A „Torontál” tudósítójának távirata.

Beograd, máj. 1.

A lengyel köztársaság a május 3-iki nemzeti ünnepet díszes keretek között üli meg. 1791 május 3-án alakult meg ugyanis az önálló Lengyelország sok és nagy szabadságharcok után. A beogradi lengyel követségen tisztelgések lesznek a külföldi diplomaták részéről.

Május elseje.

A „Torontál” tudósítójától.

Beeskerek, máj. 1.

A munkásság tradicionális nagy napját, két évi kényszerzünet után, az idén a régi szokáshoz híven munkászünettel ünnepeikék. Május elsején a legtöbb műhelyben, gyárban megállt a munka, hogy a fáradhatatlan dolgozó proletáriátus megtarthassa örömmünnepeit, kegyelettel adózhasson a múlt emlékének, mely nagy nappá, történelmi dátummá emelte május hó elsejét.

A beeskereki munkásság, a belügyminiszteri rendelethez szigorúan alkalmazkodva, nem rendezett utcai felvonulásokat és manifesztációkat, hanem ki kirándulással, vagy családi körben, ki pedig a Kaszinó kertjében és helyiségeiben tartott népiünnepélyen való részvételével ülte meg a május elejét.

Az ünnepélyt, mely délelőtt tíz órakor kezdődött, a munkásdalárda által előadott szerb munkás himnusz nyitotta meg. Utána Zsivanovity Gavra, a bánáti szocialdemokrata párt titkára szerb, magyar és német nyelven üdvözölte a szépszámu megjelenteket és javasolta, hogy válasszák meg a gyűlés elnökekül Wirsching Jánost, jegyzőkönyvvezetőül pedig Száviés Dusanót, amihez az egybegyűltek egyhangulag hozzájárultak. Wirsching és Száviés köszönő szavai után Csaplija Kázmér, a helybéli munkásbiztosító-pénztár igazgatója szerb és német nyelven ismerteti május elsejének történelmi jelentőségét, a munkásság jogviszonyainak kifejlődésére tett hatását és rámutatva a multra, további együttműködésre és összetartásra buzdítja a proletárokat. Petrovity István volt a következő szónok, aki magyarul szólott a munkásokhoz. Kifejti a nagy nap multját és rámutat arra a forró szeretetre, amellyel azt évről-évre megünnepeikék. Az idén is csak egy lehet a jelszó: válvett együttműködés. A magyar és német munkáshimnusz eléneklésével a délelőtti ünnepség véget ért. A munkások kisebb csoportokban a legnagyobb rendben eltávoztak.

Délután két órai kezdettel népiünnepélyt rendeztek a Kaszinó termeiben és összes helyiségeiben. Kabaré és színelőadással szórakoztatták a szépszámu közönséget, este pedig táncmulatsággal adtak finálét május elsejének.

Az SHS és magyar határ végleges megállapítása.

A „Torontál” beogradi munkatársának telefonjelentése.

Beograd, május 1.

A szerb-magyar határon működő SHS határmegállapító bizottság delegátusa, Csolak Antity ezredes, beogradi tartózkodása alatt referált a bizottság munkálatainak eddigi eredményeiről. A kiküldöttet a miniszter-

tanács új instrukciókkal látta el a tárgyalásokon tanusítandó magatartására vonatkozólag. Csolak Antity ma délelőtt már vissza is utazott Szegedre, ahol véglegesen megállapodnak a határvonalat illetőleg.

Varosi közgyűlés.

A „Torontál” tudósítójától.

Beeskerek, máj. 1.

Veliki Beeskerek város képviselő-testülete május hó elsején délután két órakor rendes havi közgyűlést tartott, amelyen Alekszity Bogolyub polgármester elnökölt. A jegyzőkönyvvezetői tisztséget dr. Grubity Andria töltötte be.

A napirend első tárgyaként szerepelt öfelsége Alekszity királynak adandó nászajándék kérdése. A városi tanács és az állandó választmány javaslata úgy szólt, hogy Veliki Beeskerek város egyszázezer dinárt szavaz meg a nászajándék céljára. A város ezt az összeget községi pótdadóval fedezné és így elérné azt, hogy a város minden adófizető polgára arányosan járulna hozzá az ajándék összegéhez. Radisev Lázár ennek ellenében azt javasolta, hogy a város építsen fel egy új szegényházat és azt keresztelje el öfelsége Alekszity király nevére. Javaslátat azzal indokolja, hogy a meglévő városi szegényház nem felel meg a céljának, ezért a szegények nem akarják magukat abba felvétetni, hanem az utcán és az üzletekben kéregetnek alamizsnát. Tekintve azonban, hogy rendszerint csak aprópénzt kapnak, amelyet senki sem hajlandó elfogadni, a városi szegények helyzete kétszeresen siralmas. Igazi jótétemény volna tehát, hogy egy megfelelő szegényház épülne és az öfelsége a király nevével viselné. A közgyűlés a tanács és az állandó választmány javaslátat fogadta el.

Hosszabb vita fejlődött ki a gabonakereskedők és malmok új megadóztatására vonatkozó javaslata körül. A Torontál ismételtén irt arról, hogy a városi tanács a gabonakereskedőktől minden eladott és megvett gabonáért métermázsánként egy dinár és a malmoktól minden megörölt métermázsára lisztért fél dinár adót szándékozott kivetni egy létesítendő fürdő-alap céljára. Az érdekelt gabonakereskedők és malmosok időközben fellebbezéssel éltek az egyoldalú megadóztatás miatt és így a tanács javaslata a fellebbezésekkel együtt került a közgyűlés elé. A tárgyan két javaslatot terjesztett elő az elnök. A városi tanács javaslátat, amely az új adó kivetését kéri a közgyűléstől, azonban azzal a módosítással, hogy az új adót a községi pótdadó apasztására fogja fordítani. Az állandó választmány a tanács javaslátával

szemben az új adó mellőzését kívánta. A közgyűlés hangulata e kérdésnél eleinte olyan volt, hogy a tanács javaslatának elfogadását biztosra lehetett venni. Azonban dr. Zsupanszki Szlavko és dr. Kardos Samu hozzászólása után a közgyűlés úgy határozott, hogy az új adót nem vezeti be.

Már 1918. év óta a városi hatóság és katonaság között állandóan folytak a tárgyalások a kaszárnyaépületek miatt. Ugyanis a kaszárnyák a város tulajdonát képezik és azokat átengedte a katonai kincstárnak, azonban azzal a kikötéssel, hogy azok tatarozási költségeiről a katonaság gondoskodik. Azonban a katonaság arra az álláspontra helyezkedett, hogy a város tulajdonát képező kaszárnyákat nem javíttatja. Így aztán a kaszárnyák most igen siralmas állapotban vannak és tatarozásuk elodázhatlan. Ezért az állomásparancsnokság kérdést intézett a városhoz, hogy milyen összeg ellenében volna hajlandó a kaszárnyákat a katonai kincstár birtokába átengedni. A mai közgyűlés a városi tanács és az állandó választmány javaslata alapján tizenöt millió dinárt igényel a kaszárnyákért.

A február havi városi közgyűlésen dr. Iszakovity Vojiszlav kifogásolta, hogy a városi adóhivatal hivatali helyiségei sötétek, nedvesek és egészségtelenek és kérte a tanácsot, gondoskodjék más helyiségekről. Miután a városi adóhivatali épület emeletén székelő Poljoprivredna Banka, miniszteri határozat alapján, tartozik az elfoglalt helyiségeket a városnak rendelkezésére bocsájtani, — a közgyűlés úgy határozott, hogy a városi adóhivatal a földszintről az emeletre helyezze és a földszinten felszabaduló helyiségeket üzletekké alakítja át.

Ezután több kisebb fontosságú ügyek, illetőség megállapítása és segély iránti kérelmeket intézett el a közgyűlés.

Elkészült az új királyi palota.

Beogradból jelenti tudósítónk: Az új királyi palota munkálatai mára elkészültek. Holnap ünnepélyesen megnyitják a palotát. Néhány napon át nyitva lesz a közönség részére is, amikor is bárki megtekintheti a palota belső berendezését. Öfelsége násznagyát, az angol királyt is az új palotában szállásolják el.

HIREK

Budapesti és wieni távirataink a május elsejei munkásünnep miatt elmaradtak.

Eljegyzés. Freund Elzát Veliki Beeskerekről eljegyezte Duskó S. Kálmics Beogradból.

Új varosházat építenek Beogradban. Beogradból jelenti tudósítónk: Beogradban, a nagypiac-téren rövidesen megkezdik az új városháza építését. A hatalmas épület négy emeletes lesz és négy utcára terjed. Az új városházában nemcsak az összes községtanács hivatalkát, hanem a központi rendőrséget is elhelyezik.

Braianu Párisban. Genuából jelentik: Braianu, a román delegáció vezetője a genuai konferencia után Párisba utazik, ahol személyi ügyek elintézése végett néhány napig fog tartózkodni.

Flórián napja. A beeskereki tüdő-testület csütörtökön ünnepi védszentjének, Flóriánnak napját. Ez alkalommal is, mint minden évben, díszes keretek között tartják meg a Flóriánt. A szertárban kabaret rendeznek és mulattató gazdag műsorral szórakoztatják a meghívott vendégsereget.

Megvadult lovak. Szombat délebb röviddel tizenkét óra után a Fő-utca elején megriadtak egy autótól Récesei, szárcsai földbirtokosnak lovai, felugrottak a könnyű kocsival a járdára és örült vágatással végig rohantak a szerencsére ekkor éppen kiforgalmu Fő-utcán. A járó-kelők rémülten menekültek le a járdáról, egyesek pedig igyekeztek megállítani a lovakat, ami azonban semmiképpen sem sikerült. A lovak továbbra is hűségesen a járdán tartottak, majd mikor leérték az aszfaltról, folytatták az iramot a Főtéren, a Bonnáz-utcán át egészen a zárdaintézet mellékbejáratáig. Itt beléakadt a kocsi a falba, oldalrészei összetöredezték, a kocsi ülő Kiss József kocsi pedig nagy ivben leropult. A kocsi még a földön sem hagyta el a gyeplőt és így a lovak még vagy husz lépést magukkal vonszolták, míg végre a Roknity-féle fényképezeti műterem ajtaja előtt megállottak. Kiss József kocsi baloldalán, lábán és fején könnyebb természetű sérüléseket szenvedett. A két ló a lábán kapott sebeket.

Új folyóirat a Vajdaságban. Május első napjaiban „Új Élet” címen új szépirodalmi, művészeti és társadalmi folyóirat jelenik meg Diósy Gábor szerkesztésében havonként kétszer. A lap körül a legkiválóbb vajdasági írók csoportosulnak. A díszesen kiállított folyóirat ára számonként 4 dinár lesz.

Magánvizsgák a veliki-beeskereki gimnáziumban. Azok a tanulók, akik folyó évi június havában magánvizsgát óhajtanak tenni, jelentsek ezt be írásbelileg a gimnázium igazgatóságának legkésőbb május 25-ikéig. E határidőn túl jelentkezéseket nem fogadnak el.

Salma

az elpusztíthatatlan
kaucsuk-cipősarok.

a város
piac) el
a „Toron

Fehér hét! 4000

pár elsőrendű fehér vászon
női- és gyermekcipő, to-
vábbá férfi- és gyermek-
szandálok megérkeztek

LIPTAY DEZSŐ
FIÓKÜZLETÉBE ::
FŐÜZLET MELLETT,
VELIKI BECSKEREK.
707

Deschanel meghalt. Párisból jelentik, hogy Paul Deschanel, Poincaré utóda és Millerand előde a francia köztársaság elnökeinek sorában, április 29-én délután hatvanhat éves korában meghalt.

Elemi isk. beiratások. Az 1904. évi Iskolai Törvény 23. §-a alapján a beiratások az elemi isk. I. osztályába május hó 1-16-ig eszközölendők. A felsőbb osztályokba nem lesz beiratás, mert ezeknek tanulói már beirattaknak tekintetnek. E törvény értelmében városunkban az összes iskolát igazgatót e 15 napon d. e. 11 órától 12 óráig fogják végezni a beiratást a jövő 1922-23-ik iskolai tanévre. Minden szülő köteles gyermekét a lakásához legközelebb eső iskola igazgatójánál beiratni és pedig az 1915. évi szept. 1. és 1916. szeptember 1-je között született gyermekeit, valamint ennél a koránál idősebbeket is, ha még nem járnak valamelyik iskolába. Beirattási díj niúesen. Minden szülő köteles gyermekét vagy az államnyelvű iskolába, vagy a saját anyanyelvű iskolába beiratni. A szláv eredetűek pedig, tekintet nélkül a jelenlegi anyanyelvükre, kötelesek az államnyelvű iskolába beiratkozni. Amely szülő a beiratást elmulasztja, büntetve lesz az említett törvény 24. §-a alapján.

A Stojanovity-hangverseny. Május 7-én ünnepe lesz a becskerek-i zenekedvelő társaságnak. Egy este keretében hallatják magukat Stojanovity Péter, a hírneves zeneszerző és hegedűművész, nemkülönben a filharmónikusok. Mindkettőt sokat tud, mindkettőt régen hallottuk. Ide nem kell se máshonnan kivágott kritika, se előzetes égbemelés, városunkban ismerik egyrészt Stojanovity mester nagy művészetét, másrészt a Zenekedvelők zenekarának sok éves múltját. — Program: 1. Bach: E-dúr hegedűhangverseny vonós zenekarral. a) Allegro, b) Adagio, c) Allegro assai. Stojanovity. 2. Mozart: „Don Juan” nyitány. Zenekar 3. Weber: Románca a „Büvös vadász” c. operából. Énekli Sohn Malvin k. a. zenekari kísérettel. 4. Beriot: A-moll hegedűhangverseny zenekarral. a) Allegro maestoso, b) Adagio, c) Rondo. Stojanovity. 5. Stojanovity: a) Rózsa-dal a „Padlásszobá”-ból, b) Szerenad a „Reichstadi herceg”-ből. Zenekar. 6. Meyerbeer: „Árnyéktánc” a „Dinorah” c. operából. Énekli P. Lenhardt Ilona urnő zenekari kísérettel. 7. Stojanovity: a) Jugoslavenska fantasia. b) Materinski jezik. Stojanovity. — Vezényel: Ripka Imre

Átutalásokat és csekk kiírásokat — a fennálló miniszteri rendeletek értelmében — **Wien, Prága, Budapest, Berlin, Temesvár,** valamint a többi külföldi piacra újból eszközöl a **Nagybecskerek Takarékpénztár, Veliki Beeskerek, Korona-szálló** épület. Telefon 16. szám.

A gőzgépezők és kazánfűtők vizsgáló bizottsága a lokomobil gépezők és fűtők vizsgálatait folyó évi május hó 3-án, június 10-én és július 1-én tartja meg. A kérvények az „Inspekcijska Rada”-hoz Veliki Beeskerek intézendők.

Érettségi miniszteri biztosok a Vajdaságban. Beogradból jelentik tudósítónk: A közoktatásügyi miniszter kinevezte a vajdasági középiskolák vizsgáinak miniszteri biztosait. A vajdasági tanintézetekhez a következőket nevezték ki: Beeskerekre a szerb osztályokhoz Dradity Jánost, a magyar osztályokhoz Lukity Mita dr.-t, a beogradi kereskedelmi akadémia igazgatóját, a városi tanintézethez: Popovity Mirko gimnáziumi igazgatót, a zomboljaihoz: Sebity Uros egyetemi tanárt, a kikindaihoz: Lukano-vity Ilja reáliskolai tanárt, a belarckvaihoz Vulgevity Pál dr. egyetemi tanárt, a városi és szrbobranihoz: Kankurga Jánost, a novisadi szerb osztályokhoz: Radoszovity Jánost, a magyar osztályokhoz: Zsivojnovity Jánost, a pansevóihoz: Hity Radivojt, a zentalhoz Hity Pétert, a zombori magyar osztályokhoz: Lazarevity Ljubát, a sutoricai magyar osztályokhoz Zeesevity Emilt, a szerb osztályokhoz pedig Mandrovity Milánt.

A velikibecskekereki magántisztviselők és kereskedelmi alkalmazottak szakszervezete felhívja az összes tagjait, hogy panaszait, illetve kérvényeit a szakszervezet igazgatóságánál nyújtsák be, amely minden kedden délután 6 órakor a Temetkezési segélyegyesület helyeiben jön össze. (Gimnázium-utca). Együttal felhívja a szakszervezet a kereskedelmi alkalmazottakat, hogy forduljanak hozzá abban az esetben, ha a munkaadóiktól nem kapták meg a fizetésjavítást, amely a kereskedők és iparosok egyesülete és ezen szakszervezet között létrejött megállapodás szerint őket megilleti. A szakszervezet meg fogja tenni a szükséges lépéseket, hogy a megállapított javadalmazásokat, amelyek hirdelve lettek, 1922 április 20-án az egyesület ad 53-922. számú köriratával, valamennyi alkalmazott megkapja.

Vas- és fémtölvényeket Krausz-nál, Veliki Beeskerek. Telefon-szám 329.

A „Torontál” hadifogoly postája.

Wieni szerkesztőségünk díjtalanul áll olvasóink rendelkezésére. Megkeresésekre csak a rovatban válaszol. Wiener szerkesztőségünk címe: Wien, Köstlergasse 4.)

Üzenetek.

Friedmann Adolf (Ungvár). Hálaosan köszönjük Friedmann Sámuelre vonatkozó adatait. Azonnal továbbítottuk ezeket Rigába, hogy a bizottság kutató munkáját elősegítsük. Reméljük, hogy adatai alapján a bizottság könnyebben fog nyomára akadni.

Idősb Szilágyi Lajos (Debeljacs). Mindkét levelet megkaptuk és mindkét fiára vonatkozólag a nyomozást megindítottuk. Mihelyt Rigából választ kapunk, azt a rovatban közölni fogjuk.

Szentpétery Boriska (Királyhelmeez). Átiratot intéztünk a kies-

réló bizottsághoz, hogy Szentpétery Géza, Fülöp József és Kazsamér Gyula után a nyomozást indítsa meg.

Bodó Mátyás (Felsőmuzslya). Sorozatos érdeklődését megkaptuk. Az illetők feleségei alább megtalálják leveleik elintézését.

Közgazdaság

A Gyógynövény R.-T. közgyűlése.

Beeskerek, máj. 1.

A Gyógynövény R.-T. vasárnap délelőtt 11 órakor tartotta meg ezidei rendes közgyűlését a Torontál-megyei Takarékszövetkezet és Hitelbank helyiségében. A közgyűlésen Grósz Géza elnök, a kormány képviselőjében Radojevity Dusán jelent meg. A mérleg és a felügyelő-bizottság jelentésének felolvasása után Grósz Géza bankigazgató ismertette az igazgatóság javaslatát a múlt évi nyereség felosztásáról és hovafor-dításáról. Eszerint az idei osztalék-szelvények beváltására fordítanak nyolcvanezer koronát, a tartalék-alap javadalmazására husz ezer koronát, míg új számlára 1041 koronát visznek át. Minthogy az igazgatóság mandátuma lejárt, ezután az új igazgatóság tagjait választották meg. Elnökül újra Grósz Géza, tagokul pedig dr. Gustav Janecek, Markovics Edo, Peros Dragutin, Gyárfás Ödön, Szerdahelyi Károly, Guttman Béla, Guttman Dániel és Marton Andor választották meg.

A „Croatia” biztosító társulat közgyűlése Zagrebben.

Folyó hó 12-én tartotta meg a „Croatia” biztosító társulat saját palotája nagytermében 36. rendes gyűlését a társulati elnök: dr. Vladimir Nikolic Podrinsky elnöklésével. Bezuk Jurje és Franja Horvat hitelesítők és Iva Jurisic jegyzőkönyvvezető kijelölése után Mihovil Nikolic vezérigazgató felolvasta az igazgatóság és felügyelő-bizottság 1921. évről szóló jelentését, amelyből kiténik, hogy a társulat abban az esztendőben szokatlanul szép haladást tett. A tiszta prémiumok bevétele az összes osztályokban 29.214.363,96 K-t tett ki, tehát a múlt évihez képest 15.434.411,50 K-val többet. Az új életbiztosítási ügyletek eredménye elérte a 109.365,601 K összeget, ami az 1920. évvel szemben 58.316.474 K többletet jelent. A kifizetett károk összege az összes osztályokban 6.126.799,21 K-ra rug, tehát a társulat alapításától kezdve összesen 18.795.844,86 K-

ra. A társulati vagyon 12.662.027,61 K-val 30.263.770,37 K-ra növekedett. A közgyűlés ezt a jelentést helyesléssel vette tudomásul, elfogadván az 530.501,54 K-t kitevő üzleti eredmény felhasználásáról szóló indítványt és megadván az igazgatóságnak és felügyelő-bizottságnak a felmentvényt. Ezután a felügyelő-bizottságba újból megválasztották Nikola Tyuk, Janko Holyac arb., Fran Kuljevic Sakeinski és Miroslav Kulmer. Végül Zvonimir Zepic nyug. miniszteriumi osztályfőnök, társulati tag javaslatára elismeréssel adóztak az igazgatóságnak, felügyelő-bizottságnak, valamint az intézet tisztviselőkarának a sikeres tevékenységért. 705

Nyiltér

Ezen rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik felejtethet-
len jó nőm

Kindl Petkovics Katica

elhunyta alkalmából részvét-
nyilvánítással és a temetésen
való megjelenésükkel mély fáj-
dalmamat enyhíteni igyekeztek,
ezuton mondok hálás köszönetet
Kindl Ferenc.

Értesitem

a t. utazóközlőre, hogy a
Veliki Beeskerek régi állomás
vasúti vendéglő egész
éjjel nyitva van 714

Vasúti vendéglős.

Tranzit- és elvámoló- vállalat.

Be- és kiviteli áruszállításokat
külföldről pontosan és lelkiismeretesen, szigorúan szolid áron
intézek el. 629

Lepadat Dusan,

az SHS. kir. államvasutak szállítója
Vel. Kikinda. Fióközlő: Zombolija.

Beocsini portland,

mész, surlahomok, fedőlemez, cementlapok, sertés- és
kutvalyak állandóan minden mennyiségben kaphatók:

üzv. Guttman Jakabné és Fianál V. Beeskerek. : Telefon 96.

Katalinfalva község előjáróságától.

Árverési hirdetmény.

Alulírott községi előjáróság ezenel közhírré teszi, hogy a község mint erkölcsi testület tulajdonát képező nagyvendéglő 928 □-öl töltekkel együtt, 727 □-öl szántó, továbbá kb. 455 □-öl, 300 □-öl és 727 □-öl belseg, hazhelyeknek, Torontál- és Temesvármegye törvényhatósági bizottságának 3369—1922. sz. határozatával jóváhagyott 54—1921. kgy. sz. községi képviselőtestületi határozat értelmében f. evi május hó 14-én délelőtt 8 órakor Katalinfalva község-házánál tartandó nyilvános árverésen örökön eladatik

Árverési feltételek a községi jegyzői irodában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Katalinfalva, 1922 április 23.

Katalinfalva község előjárósága.

682

Pancevon a korzón 681
nagyforgalmu, modernül berendezett fűszer-, csemegeüzlet és buffet
más vállalkozás miatt szabadkézből eladó. Felvilágosítást ad
BRÜLL JENŐ, Beograd-szállósa, Pancevon.

Zongoraórákat és francia nyelvelőket
ad konzervatóriumot végzett zenetanárnő. 693
Cím a „Torontál” kiadóhivatalában.

„Beograd” szálló, étterem és kávéház Pancevon, a nagypiacon. 682
Elsőranguan átalakítva és berendezve. Kényelmes otthon, kitűnő konyha, kifogástalan kiszolgálás. Utcai kioszk, nyári szalethi és ujonnan felépített udvari aréna.
BRÜLL JENŐ,
a Beograd-szálló stb. tulajdonosa Pancevon.

Ajánlunk vagon-tételekben 692
fűrészelt épületfát, zár-lécet, deszkát és lécet
minden beosztásban azonnali szállításra ab vagon Bogojevo.
Commercia D. D., Subotica. Inter 28.

Utlevél vizumokat

külföldi konzulátusoknál napi küldőjérettel a legrövidebb idő alatt megszerez, podgyászbiztosításokat elvállal és utasoknak felvilágosítással szolgál

J. HANAU
cég utazói osztálya Beograd,
Čika Ljubina ul. 7.
Telefon 12—82.

Vojvodina főügynökség: Novisadon Rajić és Lederer, Wagner-palota.

Ügynökségek: Subotica: Szmatana Lajos, Pašićeva u. 2. Tel. 131
Sombor: Gerner János, Kralja Aleksandra ulica 5.

Zombolja: Transport D. D. Tel. 55.

Vel. Kikinda: Hirschenhauser I. Tel. 48. 690

Vel. Beeskerek: Ipar és Kereskedelmi Bank, Aleksandrova u. Telefon 210.

Pancevo: Georg Viličković, Srpska ulica 7 — Topolja: Wilhelm könyvkereskedés. Tel. 16. — Vršac: Ernst Fuchs, Pašićeva trg 4.

Beocsini Portlandcement

jutásakokban kapható 706

a Szerb Szövetkezeti Bank fiókjánál (Srpska Zadružna Banka) Veliki Beeskerek.

Telefon 43. és 47.

Telefon 43 és 47.

Vadászok és sportkedvelők figyelmébe!

Értesitem a t. vadásztársaságokat és a sportkedvelő közönséget, hogy dusan felszerelt vadászlelők, töltények, sörétek és töltött hüvelyek kereskedésben mindenféle számban kaphatók. Azonkívül rakettákban (tűzijátékhoz), footballokban, kerékpárgumikkban, villamos zseblámpákban és sportolókban nagy raktár.

Egy vetítógép, dinamók és motorbiciklik azonnal eladók!

Berberszki Mita mehanikai szaküzlete
Veliki Beeskerek, Kralja Petra trg (Pénzügyi palota).

Belgradi Aszfalt és Kátrányvegyitermékek Gyára Beograd

Vuk-Karadjica 6.

Gyartmányai:
Grozit bőrfedőlemez, aszfaltlemez, kátránylemez, aszfalt-eliszigetelőlemez, kőszénkátrány, karboineum, facement, szurok, vaslack, aszfalt Bitumen, stb. 628

Sürgőnycim: Grozít Beograd.
Telefon: 606. Telefon: 809.

Polgármesteri hivatal Vel. Beeskerek.
7630—922. sz. 3088

Hirdetmény.

A kerületi pénzügyigazgatóság április 25-én 10908—922 sz. rendeletével elrendelte, hogy a II. oszt. kereseti adókülönbség a legrövidebb időn belül behajtassék.

Felhivatnak az adófizetők, hogy 1920—1922. évi adókönnyvecskéikkel a városi adóhivatalnál jelentkezzenek, mivel ellenesetben ellenük a legszigorubb végrehajtás fog vezetetni.

Egyuttal felhivatnak az adófizetők, hogy a II. negyedre eső esedékeségeiket feltétlenül fizessék be.

Veliki Beeskerek, 1922 április 28.
Alex ts s k. polgármester.

Egy üzenben levő és jólmenő 708
körkemence
fele, 16 kamrával, horonyeserép, préselt téglá és lapos cseréptéglagyártásához való géberendezéssel azonnal eladó. Ajánlatok kéretnek
Adler Antal téglagyára, Bógaszentgyörgy.

Valódi tejföl-karamellákal
készít és szállít a chocolate, bonbon- és tejkaramellagyár
Mojsović és Társai
Novi Sad.
Legkisebb rendelést 5 kg-os postacsomagokban utánvétel mellett szállítunk. 43

Szerb, orosz, német és francia nyelvet beszélő jogvézett egyén bármint
irodai alkalmazást elvállal. 694
Cím a „Torontál” kiadóhivatalában

Ház eladó
697 fűszerüzlet, ital- és trafikengedéllyel.
Solunska ul. 14. sz.